Research on Medicine *Original Article*

The Quarterly journal of School of Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences Vol.40; No.2; 2016

Studying happiness of medical students at Shahid Beheshti University of Medical Sciences, during the second semester 1391-92

Mohammad Ali Heidarnia, Taiyebeh Sohrabi-Rad*, Eznollah Azargashb

Department of Health and Medicine, School of Medicine, Shahid Beheshti University of Medical Sciences

(Received:2015/12/15 Accept: 2016/07/25)

Abstract

Background: *Students, especially medical students are in position which is full of psychic and physical stresses and also they have important roles in future society. Because of this, without self confident and low happiness state of these students have chronic undesirable effects on society health. Therefore, it was important to measure their happiness level and do something if needed. According to the importance of this issue, this research was performed to determine happiness level among medical students of 2-6 semesters in Shahid Beheshti Medical University.*

Methods: *Through a cross sectional study, 212 of medical students were randomly selected. Data were collected by using Oxford Happiness Questionnaire. Data were analyzed using Kruskal-Wallis and Mann-Whitney tests.*

Results: *The mean scores of happiness among medical students were estimated 4.27 and for male and female students were 4.18 and 4.38, respectively. The mean scores of happiness among students living in dormitory and other students were 4.19 and 4.30 respectively. There were no statistically significant relationships between level of happiness by gender and habitancy. The mean score of happiness among different semesters showed that in the second semester this score is the lowest (4.12) and in the sixth semester is the highest (4.58).*

Conclusion: *Although, happiness of students were not desirable, but not worrying. There was no relationship between level of happiness by gender, habitancy and state of origin. The level of happiness in the early semesters was lower than the late semesters.*

Keywords: *Happiness, Medical Students, Medical Basic Courses*

* *Corresponding Author: Taiyebeh Sohrabi-Rad*
Email: mina_sr@yahoo.com

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-14]

پژوهش در پزشکی
فصلنامه علمی پژوهشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
مقاله پژوهشی
دور ۴۰، شماره ۲، ۱۳۹۵، صفحات ۸۶ تا ۸۹

بررسی میزان سرخوشی در دانشجویان علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، نیمسال دوم تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱

محمد علی حیدرنیا، طیبه سهرابی راد* ، اذن‌اله آذرگشب

گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

تاریخ دریافت مقاله:۱۳۹۴/۹/۲۴ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۵/۴

چکیده:

سابقه و هدف: دانشجویان پزشکی در مقایسه با سایر دانشجویان، مضطرب‌ترین گروه دانشجویی را تشکیل می‌دهند و این اضطراب می‌تواند به ایجاد افسردگی و دلواپسی شدید در آنها منجرشود. نبود رضایت از خود و پایین بودن میزان سرخوشی در آنها تأثیرطولانی مدت نامطلوبی روی سلامت جامعه خواهد داشت. با توجه به اهمیت موضوع، این تحقیق با هدف تعیین میزان سرخوشی در دانشجویان پزشکی علوم پایه انجام شد.

روش بررسی: این پژوهش از نوع مقطعی است که طی آن ۲۱۲ نفر از دانشجویان ترم‌های دو تا شش دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به روش تصادفی انتخاب شدند. جمع آوری داده‌ها با استفاده از پرسشنامه انجام شد و به این منظور از پرسشنامه سنجش سرخوشی آکسفورد استفاده شد. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های کروسکال-والیس و مان-ویتنی تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین نمره سرخوشی در دانشجویان مورد بررسی ۴/۲۷ و در افراد مذکر و مؤنث به ترتیب ۴/۱۸ و ۴/۳۸ برآورد شد. میانگین سرخوشی در دانشجویان ساکن خوابگاه ۴/۱۹ و غیر خوابگاهی ۴/۳۰ به دست آمد. بین جنسیت، سکونت در خوابگاه دانشجویان با میزان سرخوشی ارتباط معناداری مشاهده نشد. میانگین نمره سرخوشی در ترم‌های مختلف، در ترم دو از همه کمتر (۴/۱۲) و در ترم شش از همه بیشتر (۴/۵۸) بود.

نتیجه‌گیری: گر چه میزان سرخوشی دانشجویان مطلوب نبود، ولی در حد نگران کننده نیز نیست. بین میزان سرخوشی با جنسیت و محل زندگی دانشجویان مورد مطالعه ارتباطی وجود ندارد. میزان سرخوشی در ترم‌های ابتدایی علوم پایه پزشکی از ترم‌های بالاتر، کمتر است.

واژگان کلیدی: سرخوشی، دانشجویان پزشکی، علوم پایه پزشکی

مقدمه:

براساس تعریف سازمان بهداشت جهانی (WHO) ، سلامتی عبارت است از وضعیت رفاه کامل جسمی، روانی و اجتماعی و نه تنها نبود بیماری و معلولیت(۱). در واقع ، سلامت نبود بیماری یا معلولیت جسمی نیست، بلکه عواملی مانند رضایت از خود، امید به زندگی و سلامت اجتماعی را نیز شامل می‌شود(۲).

مفاهیمی مانند رضایت از خود و زندگی و بهزیستی در تعریف سلامت روانی از شاخص‌های مورد توجه سازمان بهداشت جهانی است که با عواطف مثبتی مانند لذت، آرامش، نشاط و شادی همراه است(۳). بنابراین سرخوشی (happiness) نه فقط به معنای شادمانی ظاهری و خوشحالی گذرا، بلکه به عنوان یک صفت با سه شاخص اصلی (تداوم، ثبات، درونی بودن)، جزء مهمی از سلامت روان را شامل می‌شود

نویسنده مسئول: طیبه سهرابی راد
پست الکترونیک: *mina_sr@yahoo.com*

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-14]

واهمیت زیادی پیدا می‌کند(۴). شادکامی را می‌توان یک رویکرد و احساس خوشایند پایدار تعریف کرد. شادکامی و سلامت ذهنی دربرگیرنده احساسات مثبتی مانند لذت، آرامش، حس جریان داشتن و شیفتگی در زندگی است. اثرپذیری یا عاطفه‌پذیری مثبت با فعالیت فیزیکی منظم، خواب کافی، ارتباط اجتماعی متعارف با دوستان و آشنایان و تلاش برای رسیدن به اهداف ارزشمند شخصی همراه است. نتایج پژوهش مه‌یرز و پترسون نشان داده است که شادی می‌تواند سلامت جسمانی و روانی را بهبود بخشد. لیوبومسکی، شلدون و شید معتقدند که هر فرد الگویی برای شادی یا ناشادی دارد که باعث می‌شود اتفاق‌های خود را به گونه‌ای تعبیر کند که باعث حفظ شادی‌اش شود. به طور کلی، به نظر آنها افراد شاد به شرایط و اتفاق‌ها به شیوه مثبت‌تر و سازگارانه‌تری پاسخ می‌دهند و دارای سطح استرس کمتر و سیستم ایمنی قوی‌تر و خلاق‌تر از افراد ناشاد هستند(۳).

تجربه دانشجویی کنونی نسبت به دهه‌های قبل بسیار متفاوت است، عوامل تأثیرگذار شامل مشکلات مالی، انتظارات بیشتر دانشجویان، استادان و دانشگاه‌ها از دانشجو و افزایش تعداد دانشجویان روی این امر تأثیرگذار هستند. دور شدن از محیط خانواده و آغاز زندگی جدید در محیطی جدید روی میزان شادابی و اضطراب دانشجو تأثیرگذار است و اغلب دانشجویان در یافتن یک پایگاه حمایتی جدید دچار مشکلات زیادی می‌شوند(۵). از آنجا که دانشجویان به خصوص دانشجویان رشته پزشکی در معرض انواع استرس‌های روحی ، جسمی و روانی قرار می‌گیرند (۶) و در آینده به عنوان قشر جوان تأثیرگذار در سلامت جامعه نقش به‌سزایی خواهند داشت؛ نبود رضایت از خود و پایین بودن میزان سرخوشی در آن‌ها می‌تواند تاثیر طولانی‌مدت نامطلوبی روی سلامت جامعه داشته باشد. بنابراین لازم است میزان سرخوشی در آن‌ها سنجیده شود تا درصورت نیاز، ارتقا دهنده سطح آن در دانشجویان انجام شود. مداخله پیشگیرانه در ارتباط با دانشجویان پزشکی، برای کاهش اضطراب و بهبود بخشیدن به شیوه زندگی، فاکتور مهمی در به دست آوردن سطح بالاتری از سلامت است(۷). نتایج این تحقیق می‌تواند ضمن مشخص کردن میزان سرخوشی و عوامل مؤثر آن در دانشجویان پزشکی در ترم‌های دو تا شش دانشگاه شهید بهشتی، مسئولان دانشکده پزشکی و دانشجویان را برای ارتقای سطح شادی و کنترل عوامل مخل آن یاری رساند.

مواد و روش‌ها:

در این بررسی مقطعی، ابتدا با اداره آموزش دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی هماهنگی‌های لازم انجام شد و سپس با استفاده از فهرست تهیه شده از آموزش، تعداد و اسامی دانشجویان هر ترم مشخص شد و پژوهشگر با مراجعه به کلاس‌ها، پس از معرفی و بیان توضیحات لازم، پرسشنامه را در بین دانشجویان توزیع کرد و از آنان خواسته شد در صورت رضایت پرسشنامه را تکمیل کنند. سپس پرسشنامه‌های تکمیل شده در همان جلسه جمع‌آوری شد. با توجه به اینکه در هر کلاس تعدادی از افراد مورد نظر، غیبت داشتند و یا فرصت تکمیل پرسش‌نامه را نداشتند، در جلسه‌های بعدی (حداقل در دو نوبت) با مراجعه دوباره از آن‌ها خواسته شد در صورت امکان پرسشنامه را تکمیل کنند. لازم به ذکر است این تحقیق در روزهای پایانی ترم تحصیلی نیمسال دوم ۹۲-۱۳۹۱، یعنی قبل از شروع امتحانات پایان ترم انجام شده است.

جامعه مورد، شامل دانشجویان ترم‌های دو تا شش رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، در نیمسال تحصیلی دوم ۹۲-۱۳۹۱است. فهرست اسامی تمام این دانشجویان، با هماهنگی‌های لازم با آموزش دانشکده پزشکی تهیه و از بین آن‌ها ۲۱۲ نفر نمونه به روش تصادفی انتخاب شدند. دانشجویان خارجی در حال تحصیل در دانشگاه شهید بهشتی (چهار نفر) و دانشجویانی که به عنوان مهمان از دانشگاه‌های دیگر برای گذراندن واحدهای درسی محدود(هفت نفر) از جمع ۲۱۲ نفر نمونه حذف شدند و ۲۰۱ نفر باقیمانده وارد مطالعه شدند.

دراین‌مطالعه‌برای‌جمع‌آوری‌اطلاعات‌از‌پرسشنامه‌سنجش‌سرخوشی‌دانشگاه‌آکسفورد (Oxford Happiness Questionnaire) استفاده شده است. در مطالعه‌های متعددی اعتبار و قابلیت اطمینان این پرسشنامه تأیید شده است (۴،۸،۹،۱۰). در تحقیق محمد جواد لیاقت‌دار وهمکارانش تحت عنوان «پایایی و روایی پرسشنامه سرخوشی آکسفورد در میان دانشجویان ایرانی» که ۷۲۷ دانشجوی ایرانی را مطالعه کرده و در سال ۲۰۰۸ در مجله اسپانیایی روان‌شناسی به چاپ رسیده، پایایی درونی، روایی سازه و روایی همزمان این پرسشنامه تأیید شده است(۱۱).

پرسشنامه فوق شامل ۲۹ سوال است و هر سوال شش گزینه دارد که شامل کمی مخالفم =۱، تا حدی مخالفم=۲، کاملاً مخالفم=۳، کمی موافقم=۴، تاحدی موافقم=۵، کاملاً موافقم=۶ و نمره پیوستار از ۱ تا ۶ است. در میان سوال‌ها، ۱۲ سوال به صورت منفی طراحی شده‌اند و در زمان امتیازدهی باید امتیاز آن‌ها معکوسشود. برای بالاترین درجه نمره شش و پایین‌ترین آن نمره یک در نظر گرفته می‌شود.

اطلاعات جمع‌آوری شده با برنامه SPSS و با استفاده از آزمون‌های کروسکال- والیس و مان- ویتنی تجزیه و تحلیل شد. علاوه بر نمره سرخوشی، اطلاعات دیگر شامل سن، ترم در حال تحصیل، جنسیت، محل زندگی فعلی (خوابگاه و غیرخوابگاه) و محل زندگی دائم (تهران و شهرستان) نیز ثبت شد.

در این تحقیق از دانشجویان خواسته می‌شد در صورت رضایت در تحقیق شرکت کنند و هیچ الزامی برای نوشتن نام و نام خانوادگی دانشجو وجود نداشته و به دانشجو اطمینان داده می‌شد که اطلاعات کسب شده از وی ، محرمانه خواهد ماند.

یافته‌ها:

تعداد کل دانشجویان مورد مطالعه در این بررسی شامل ۲۰۱ نفر بود و درصد کسانی که مشارکت فعال داشتند و پرسشنامه را به درستی و به طور کامل برگرداندند ۷۵،۶درصد بود که ۴۹درصد (۷۴نفر) مذکر و ۵۱درصد (۷۸ نفر) مونث هستند. در این مطالعه میزان عدم مشارکت برابر ۲۴،۴درصد ا.

توزیع سنی افراد مورد مطالعه از ۱۷تا۲۳سال متغیر بوده و میانگین سنی ۲۰تا۲۸ سال با انحراف معیار ۱،۰۵ تعیین شد. ۲۶،۴درصد (۳۸ نفر) دانشجویان ساکن خوابگاه و ۷۳،۶درصد (۱۰۶ نفر) در محلی غیر از خوابگاه (شامل خانه دانشجویی و نزد اقوام) ساکن بودند. ۴۲درصد (۶۴ نفر) از افراد مورد مطالعه اهل تهران و ۵۸درصد (۸۸ نفر) اهل شهرستان بودند.

میانگین نمره کل سرخوشی در دانشجویان مورد مطالعه برابر ۴،۲۷ با انحراف معیار ۰،۷ با احتمال ۹۵ درصد از حداقل ۴،۱۷ تا ۴،۳۷ برآورد شد (95 C.I= 4.17 تا 4.37) و اینکه حدود ۷۱ درصد امتیاز را به دست آوردند. در افراد مذکر و مؤنث به ترتیب برابر ۴،۱۸ و ۴،۳۸. با انحراف معیار ۰،۶۵ و ۰،۷۴ بوده و تفاوت معناداری بین دختران و پسران دانشجو مشاهده نشد(p =0.081).

میانگین نمره سرخوشی برحسب ترم تحصیلی درجدول شماره۱ ارائه شده است.. همان‌طور که در این جدول نشان داده شده کمترین سرخوشی مربوط به ترم دو برابر۴،۱۲ با انحراف معیار ۰،۷۲ و بیشترین سرخوشی مربوط به ترم شش برابر ۴،۵۸ با انحراف معیار ۰،۵۷ است. گرچه آزمون کروسکال والیس در مجموع اختلاف معناداری بین میانگین‌های سرخوشی در ترم‌های تحصیلی نشان نداد(p =0.121)، اما با استفاده از آزمون مان ویتنی بین ترم دو با ترم شش (p =0.006) و نیز ترم سه با ترم شش اختلاف معناداری مشاهده شد.(p =0.044)

جدول شماره۱:میانگین و انحراف معیار نمره سرخوشی برحسب ترم تحصیلی در دانشجویان مورد مطالعه

میانگین نمره سرخوشی در بین دانشجویان ساکن خوابگاه و غیر خوابگاه به ترتیب برابر۴،۱۹ و ۴،۳۰ با انحراف معیار ۰،۶۳ و ۰،۷۴ بود که اختلاف معناداری باهم نشان نداد(p =0.431).

ترم های تحصیلی	تعداد	میانگین	انحراف معیار
۲	۳۶	۴،۱۲	۰،۷۲
۳	۳۵	۴،۲۳	۰،۸۰
۴	۲۵	۴،۲۷	۰،۶۱
۵	۲۴	۴،۳۸	۰،۶۸
۶	۳۲	۴،۵۸	۰،۵۷

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-14]

میانگین نمره سرخوشی در بین دانشجویان تهرانی و غیر تهرانی به ترتیب برابر ۴,۳۱ و ۴,۲۵ با انحراف معیار ۰,۶۷ و ۰,۷۵ بود که اختلاف معناداری باهم نشان نداد(p =0.645).

بحث:

بر اساس نتایج به دست آمده از این تحقیق، میانگین نمره سرخوشی درکل نمونه مورد بررسی ۴,۲۷ به دست آمد که البته با توجه به مقیاس شش درجه‌ای سنجش سرخوشی دانشگاه آکسفورد هر چند خیلی مطلوب نبود، ولی نگران‌کننده نیز نیست. میانگین میزان سرخوشی در ترم‌های پایین‌تر کمتر بوده و رفته رفته بیشتر شده و یک سیر صعودی نشان می‌دهد. در ترم شش که دانشجویان آزمون علوم پایه را داده‌اند و شرایط با ثبات‌تری از نظر درسی دارند، از همه بالاتر است و در ترم‌های دو و سه که ترم‌های ابتدایی دوره پزشکی هستند، از بقیه ترم‌ها بویژه ترم شش پایین‌تر است. در مطالعه عبدالغانی و همکاران که در عربستان انجام شد نیز اشاره شده که میزان استرس در دانشجویان سه سال اول رشته پزشکی بیشتر است(۶). در مطالعه جنی فرت نیز به استرس بالای دانشجویان پزشکی نسبت به رشته‌های دیگر و تاثیر عوامل متعدد روی آن اشاره شده است که از آن جمله‌اند: مواجه با محیط جدید، رقابت سنگین تحصیلی، انتظارات بالاتر از دانشجویان رشته پزشکی و...(۱۲)

در مطالعه حاضرنشان داده شد که گر چه نمره سرخوشی در افراد مونث اندکی بیشتر از افراد مذکر است، ولی ارتباطی بین جنسیت با میزان سرخوشی یافت نشد. درمطالعه شایان و تیمور احمدی قطاب (۲) و سیامک خدارحیمی(۱۳) هم به عدم ارتباط بین جنسیت و میزان سرخوشی اشاره شده است، اما در مطالعه عبدالله امیدی و همکارانش، سطح بالاتری از سرخوشی در جنس مونث و در سن پایین‌تر مشاهده شده است(۱۴).

در رابطه با تأثیر محل زندگی فعلی و دائم دانشجویان روی میزان سرخوشی، می‌توان گفت تفاوت چندانی بین دانشجویان ساکن خوابگاه و غیرخوابگاه وجود نداشت و بین دانشجویان شهرستانی که دور از خانواده هستند با دانشجویان تهرانی که در کنار خانواده زندگی می‌کنند نیز تفاوت معناداری مشاهده نشد، شاید به این دلیل که استرس و فشار درس‌ها و حجم زیاد آن در دوره علوم پایه اثر تعیین کننده‌تری نسبت به دوری از خانه داشته باشد. برخلاف باور عمومی، با توجه به نتایج این مطالعه می‌توان گفت زندگی در پایتخت و برخوردار بودن از امکانات آن تاثیر چندانی بر میزان سرخوشی ندارد، اما در مطالعه مشابه با این تحقیق که در دانشگاه تهران توسط فرزیان پور و همکارانش انجام شده، نتایج نشان داد که ارتباط قابل توجهی بین میزان سرخوشی و رضایت از زندگی و شرایط اقتصادی، تحصیلی، فرهنگ خانواده و همچنین باور و اعتقاد نسبت به زندگی وجود دارد(۱۵). در مطالعه کنونی نتایج به دست آمده تا اندازه‌ای وابسته به میزان صداقت و دقت در پاسخگویی افراد نمونه به پرسشنامه‌ها بوده است و مانند هر مطالعه وابسته به پرسشنامه، این مطالعه نیز در معرض سوگیری پاسخ دهنده‌هاست. با توجه به اینکه پرسشنامه در ایام پایانی ترم و شروع امتحانات پایان ترم توسط دانشجویان تکمیل شد، بنابراین ممکن است میزان استرس آن‌ها بالاتر از حالت عادی باشد و این موضوع روی پاسخ‌دهی آن‌ها به سوال‌ها پرسشنامه و سطح سرخوشی تاثیر گذاشته باشد.

نتیجه‌گیری:

گر چه میزان سرخوشی دانشجویان مطلوب نبود، ولی در حد نگران‌کننده نیز نیست. میزان سرخوشی در ترم‌های ابتدایی علوم پایه پزشکی از ترم‌های بالاتر، کمتر است.توصیه می‌شود دانشجویان تازه وارد به خصوص در رشته پزشکی بیشتر مورد توجه قرار گیرند و اقدام‌های لازم برای کاهش اضطراب و افزایش سطح سرخوشی در آن‌ها به عمل آید.

تشکر و قدردانی:

این مقاله بر گرفته از پایان نامه دکتری عمومی مصوب، معاونت پژهشی دانشکده پزشکی شهید بهشتی است که در گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی اجرا شده است. ضمن تشکر از مسئولان محترم دانشکده و گروه، از دانشجویان محترم پزشکی در دوره علوم پایه صمیمانه تشکر و قدردانی می‌شود.

منابع:

1. Park J.E, K. Park. Parks textbook of Preventive and Social Medicine. Translated by. KH,VafaeeShodjaeeTehrani. Vol, 2. First edition. Ilia Publication; Tehran. 1381. P.30-40 (in Persian)

2. Shayan. N, AhmadiGhatab.T, The effectiveness of social skills training on student's levels of happiness, Procedia-social and Behavioral sciences,2012, 46: 2693-2696

3 – Amani R, Hadian R. Evaluation of effectiveness of social skills education on increase of happiness status of students. Seminar book.4th seminar on mental health in students.Nashreayeneh publication. Tehran. 1390.(in persian)

4. J.Francis.L, B.Brown.L, Lester.D, Philipchalk.R, Happiness as stable exraversion, Person.Individ.Diff. 1998, 24(2): 167-171

5. A Brief Report on the Findings of the First Year's Research.The OSMHN Interviews,5september2003,Availableat: http://www.brookes.ac.uklstudent/services/osmhn/about-osmhn/yearl.html

6. M.Abdolghani.H , A.alkanhal.A, S.Mahmoud.E, G.Ponnamperuma.G, A.alfaris.E, Stress and Its effects on medical students, Health populNutr 2011, 29(5):516-522.

7. Sharif. F, Armitage. P, The effect of psychological and educational counseling in reducing anxiety in nursing students. J PsychiatrMent Health Nurs2004 ; 11(4): 386-92.

8. E.Stewart.M, Waston.R, Clark.A, P.Ebmeier.k, J.Deary.J,A hierarchy of happiness?, Personality and Differences,2010,48:845-848.

9. Hills. p, Argyle. M, Oxford happiness Questionnaire a Compact scale for the measurement of psychological well- being, personality and Individual differences,2002,33:1073-1082.

10. J.Francis.L, Happiness is a thing called stable extraversion, personality and. Individual diff,1999,26: 5-11.

11. Liaghatdar.M, Jafari.E, Abedi.M, Samaiee.F, Reliability and validity of oxford Happiness Inventory among university students in Iran, The Spanish journal of psychology, 2008, 11(1):310-313.

12. Firth.J, Levels and sources of stress in medical students, British medical Journal(clin Res Ed)1986, 292:1177.

13. Khodarahimi.S, Happiness and Worry in an Iranian adolescents and young adults sample , International journal of psychology and counseling,2011, 3(4), 71-78,

14. Omidi.A, Akbari.H, Mahdian.M, Association of Happiness, Perceived Stress and Academic Achievement in Kashan University of Medical Sciences Students, International Conference on Medical, Biological and Pharmaceutical Sciences (ICMBPS'2011) Pattaya Dec. 2011.

15. Farzianpour.F, Eshraghian.MR , Emami.AH, Hosseini.Sh, Hosseini.SM, Farhud.D, An Estimate of Happiness among Students of Tehran University of Medical Sciences: A Means for Policy Making In Management of Health System, Iran Red Crescent Med J, 2011,13(11):841-843.

[Downloaded from pejouhesh.sbmu.ac.ir on 2026-11-14]